

Redovisning
Myntbestämning
RAÄ 38
Vadstena stad
Östergötland

Gert Rispling
Kungliga Myntkabinettet
KMK dnr 711-714-2005

ÖLMC4325:236

AR dirham, 2,74 g, ögla, korroderad
UMAYYAD (Um), kalif Hishâm (724-43 e Kr)
Myntort Wâsit (södra Irak), år 122 (739/40 e Kr). Vanlig. M Klat, Catalogue of the post-reform dirhams. The Umayyad dynasty (London 2002), no. 715. C J Tornberg, Numi Cufici (Upsala 1848), no. I 55.

ÖLMC4325:237

AR drachm, 2,40 g, ögla, korroderad
SASANID (Ss), storkonung Khusraw II (591-628 e Kr)
Myntort RD (=Rayy) (Teheran, Iran), år 37 (627 e Kr).
Vanlig. Referens: 1 ex i UUMK och 2 i KMK.

ÖLMC4325:238

AR dirham, 2,01 g, nit, mycket korroderad.
ABBASID (Ab1), kalif Harun al-Rashid (786-809 e Kr)
Myntort Madînat al-Salâm (Bagdad, Irak), år 187 (802/3 e Kr). Vanlig. Nicholas Lowick, Early Abbasid coinage. A type corpus 132-218 AH/AD 750-833 (London, stencil 1996), no. 1363.

ÖLMC4325:239

AR dirham, 3,32 g, ögla, korroderad men utan viktförlust
ABBASID (Ab2), kalif al-Muctamid (870-92 e Kr)
Myntort Armîniya (provinsen Armenien i Kaukasus [och närmare bestämt staden Bardhaca]), år 267 (880/81 e Kr), stampar 1/R1. Vanlig. C J Tornberg, Numi Cufici (Upsala 1848), no. II 404.

ÖLMC4325:240

AR 1/2 drachm, 0,51 g, fragment
ARAB-SASANID. Tabaristan under abbasidiska ståthållare (PhTab). Ståthållare [cUmar] (771-780 e Kr) eller [Sacîd] (776-779 e Kr).
Myntort [TPWRSTAN] (=provinsen Tabaristan, söder om Kaspiska havet, Iran) år [12]7 PYE (=AH 162, 778 e Kr). Vanlig typ. Referens: John Walker, A catalogue of the Arab-Sassanian coins (London 1941), nos. 268-270 (cUmar, pl. XXIV 7 and 8), and nos. 282-283 (Sacîd, pl. XXV, 1 and 2).

Redovisning
Vedartsanalys
RAÄ 37 och 38
Vadstena stad
Östergötland

Ulf Strucke
Riksantikvarieämbetet
UV Mitt

RAÄ 37

Vedartsprovet innehöll gran av frisk ved. Ursprunget är en kraftigare gren eller en mycket snedvuxen, klennare stam.

Analysld: 5837

Anläggning: Grav 1, skelettgrav
Provnr: -
Vikt: 6,3
Analyserad vikt: 3,8
Fragment: mer än 100
Analyserat antal: 30

Art: Gran
Antal: 30
Material: Trä
Kommentar: Spjälkade fragment av stam.

RAÄ 38

I den förhistoriska graven (grav I) påträffades spännbucklor. Vid konserveringen av en av dessa tillvaratogs jord och korrosionsrester. I detta prov noterades förutom träkol obrända halmstrån samt avtryck i av ek. Träkolet var av lind samt björk. Kompletterande analyser av kolprov från graven visade på en kraftig dominans av björk. I huvudsak var materialet från yngre stammar. Med stor sannolikhet har brandbålet varit huvudsakligen uppbyggt av virke med dimensioner understigande 20 cm. Flykthål från insekter påträffades i två fall. Andelen rötat virke var mycket liten. I gravbålet har en liten andel varit av lind, al och lönn. Inslaget av ek och gran skall troligtvis ses som kontamination. Inga spår av bearbetning framkom.

Analysld: 5704

Anläggning: Grav I, stensättning
Provnr: Spännbuckla 2:2
Vikt: 0,1
Analyserad vikt: 0,1
Fragment: 15
Analyserat antal: 15

Art: Björk
Antal: 4
Material: Träkol
Kommentar: -

Art: Ek
Antal: 3
Material: Avtryck
Kommentar: Avtryck i siltig lera.

Art: Lind
Antal: 1
Material: Träkol
Kommentar: -

Art: Lövträd
Antal: 3
Material: Avtryck
Kommentar: Avtryck i siltig lera. Ej ek.

Art: Växtdelar (ört)
Antal: 4
Material: Oförkolnat
Kommentar: Halm

Analysld: 5801

Anläggning: Grav I, stensättning
Provnr: Fr. benprover
Vikt: 10,6
Analyserad vikt: 10,6
Fragment: 66
Analyserat antal: 66

Art: Bark
Antal: 7
Material: Förkolnad
Kommentar: Troligen björk

Art: Björk
Antal: 54
Material: Träkol
Kommentar: Ung stam från flera olika träd. Ett fragment endast lätt bränt.

Art: Gran
Antal: 1
Material: Träkol
Kommentar: -

Art: Lind
Antal: 1
Material: Träkol
Kommentar: -

Art: Salix sp
Antal: 3
Material: Träkol
Kommentar: -

AnalysId: 5838
Anläggning: Grav I, stensättning
Provnr: X107 Y200
Vikt: 95,2
Analyserad vikt: 37
Fragment: mer än 200
Analyserat antal: 80

Art: Al
Antal: 1
Material: Träkol
Kommentar: Ej tillvarataget

Art: Björk
Antal: 78
Material: Träkol
Kommentar: Övervägande ungt material.
Några fragment rötade före för
bränning.

Art: Lind
Antal: 1
Material: Träkol
Kommentar: Ej tillvarataget.

AnalysId: 5839
Anläggning: Grav I, stensättning
Provnr: X108 Y200
Vikt: 51,4
Analyserad vikt: 21,4
Fragment: mer än 100
Analyserat antal: 60

Art: Björk
Antal: 60
Material: Träkol
Kommentar: Övervägande ungt material.
Några fragment rötade före för
bränning.

AnalysId: 5840
Anläggning: Grav I, stensättning
Provnr: X107 Y199
Vikt: 10,8
Analyserad vikt: 10,8
Fragment: 74
Analyserat antal: 74

Art: Bark
Antal: 1
Material: Förkolnat
Kommentar: Ej tillvarataget.

Art: Björk
Antal: 73
Material: Träkol
Kommentar: Övervägande ungt material.
Några fragment rötade före för
bränning.

AnalysId: 5841
Anläggning: Grav I, stensättning
Provnr: X107 Y201
Vikt: 9,5
Analyserad vikt: 9,5
Fragment: 29
Analyserat antal: 29

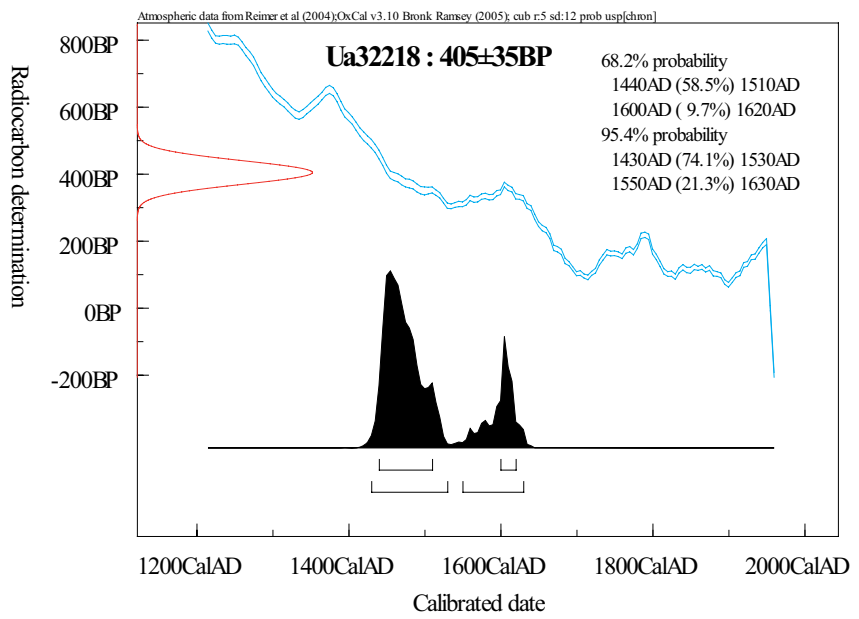
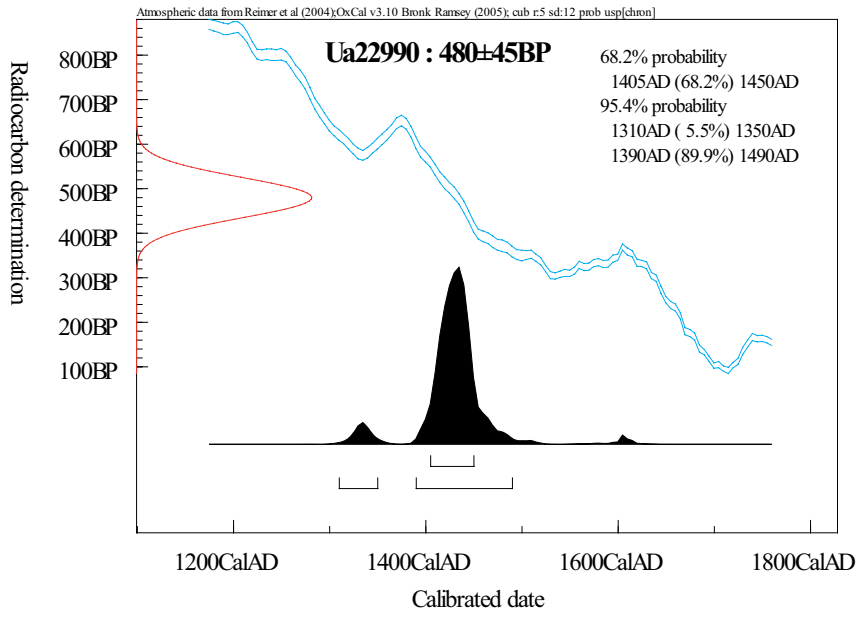
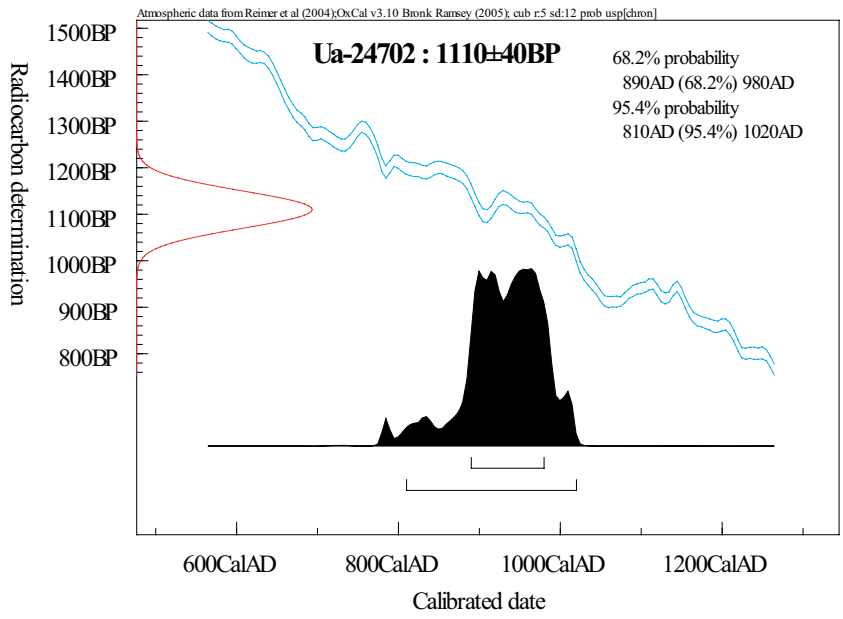
Art: Björk
Antal: 29
Material: Träkol
Kommentar: -

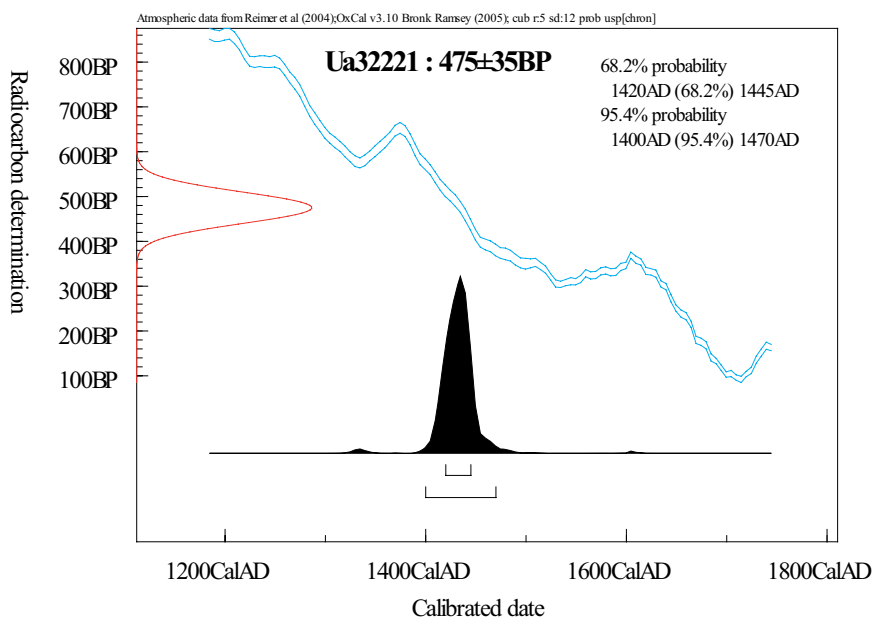
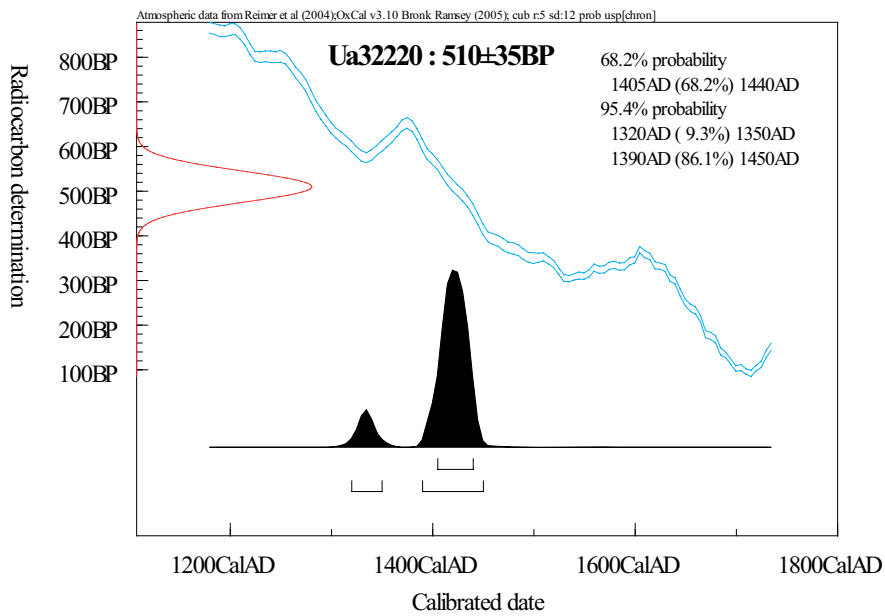
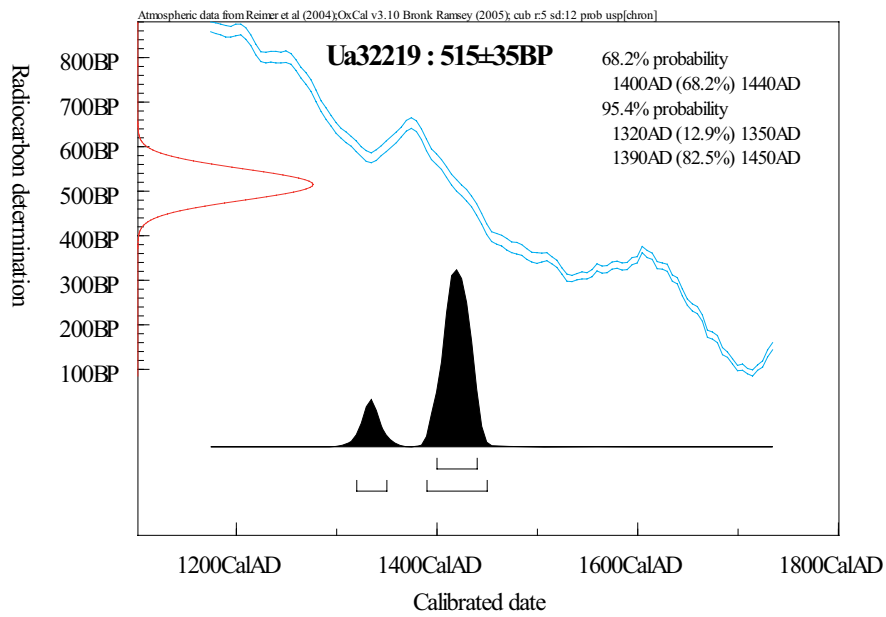
AnalysId: 5842
Anläggning: Grav I, stensättning
Provnr: I urna
Vikt: 2,5
Analyserad vikt: 2,5
Fragment: 24
Analyserat antal: 24

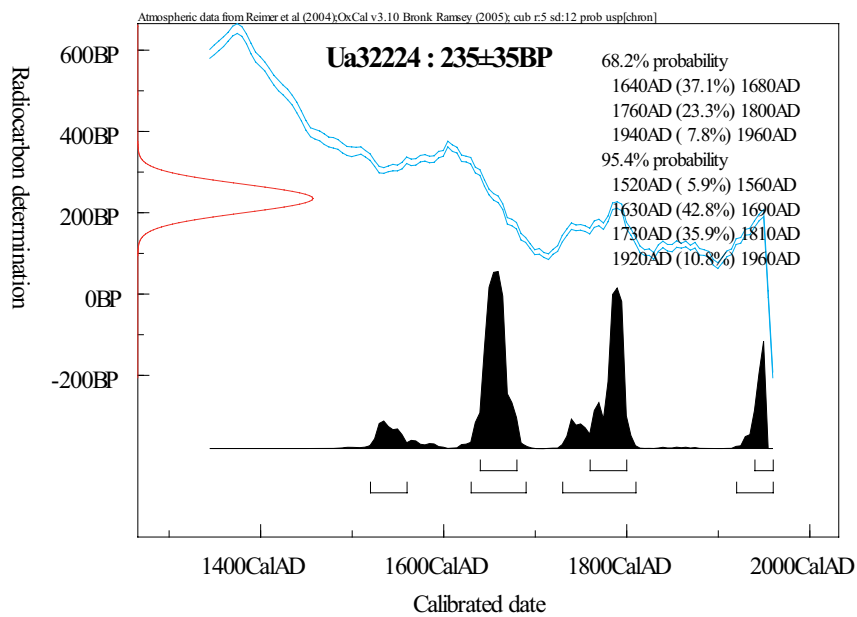
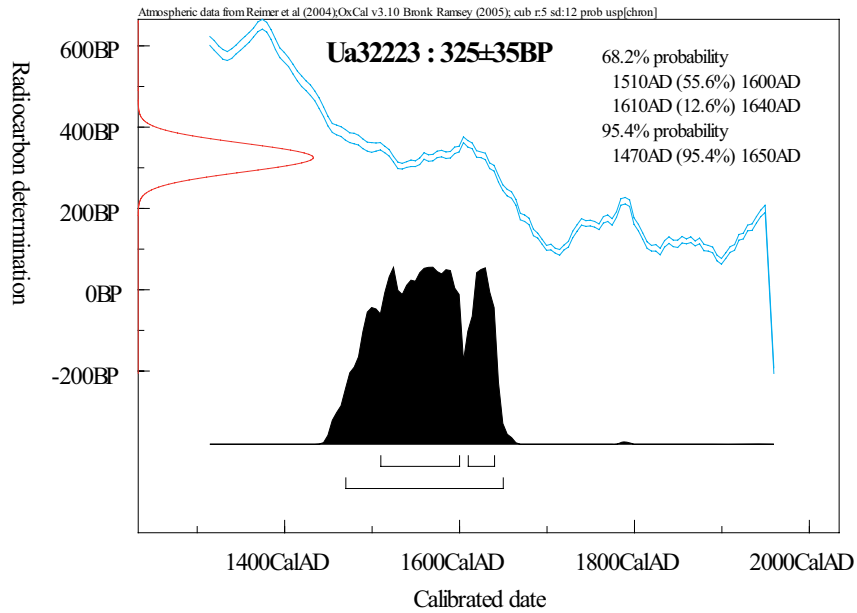
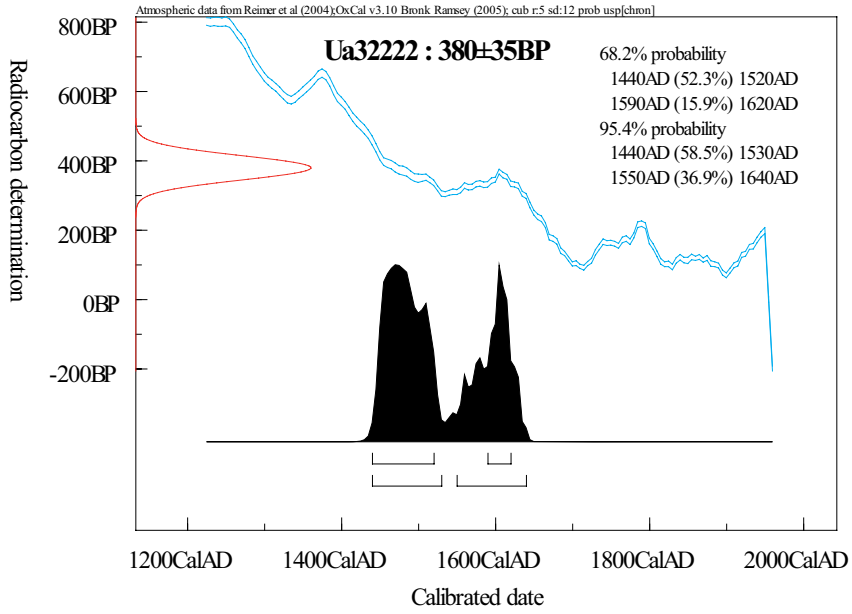
Art: Bark
Antal: 1
Material: Förkolnat
Kommentar: Ej tillvarataget.

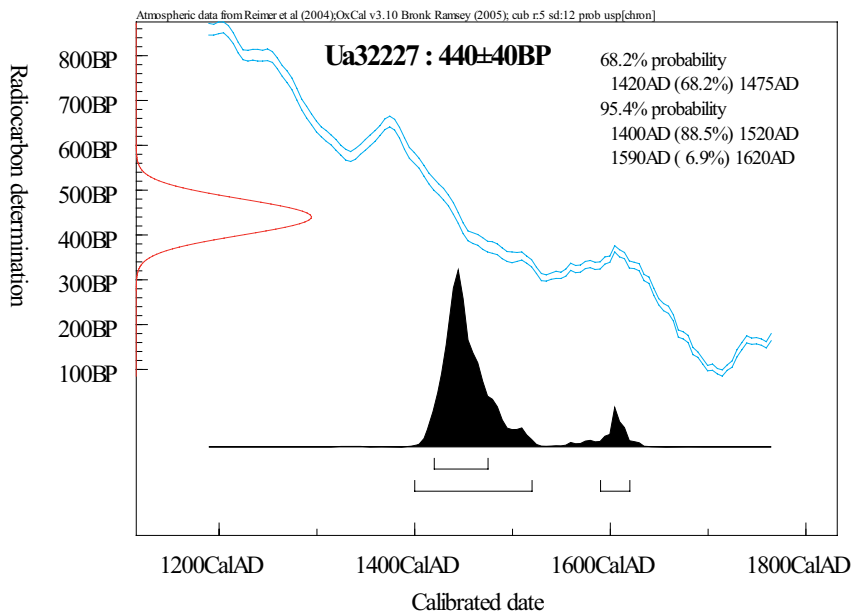
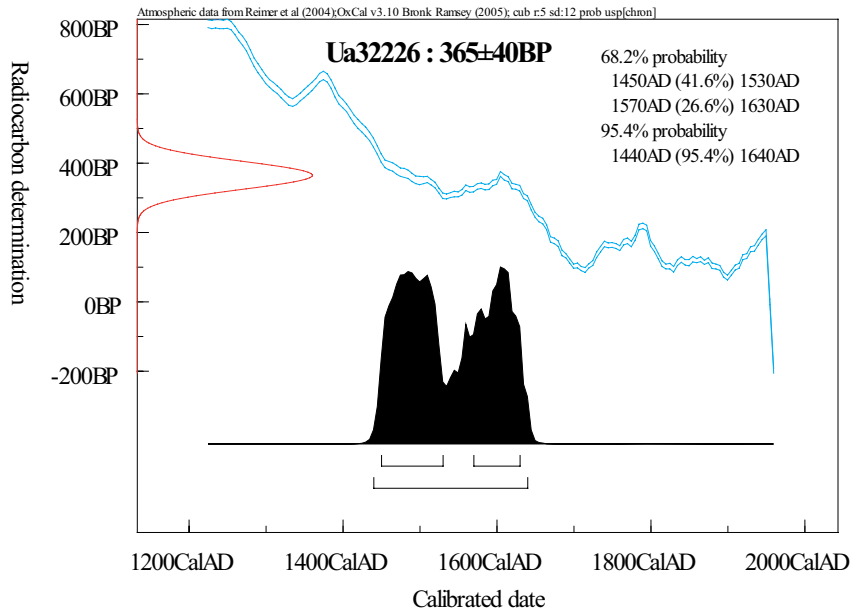
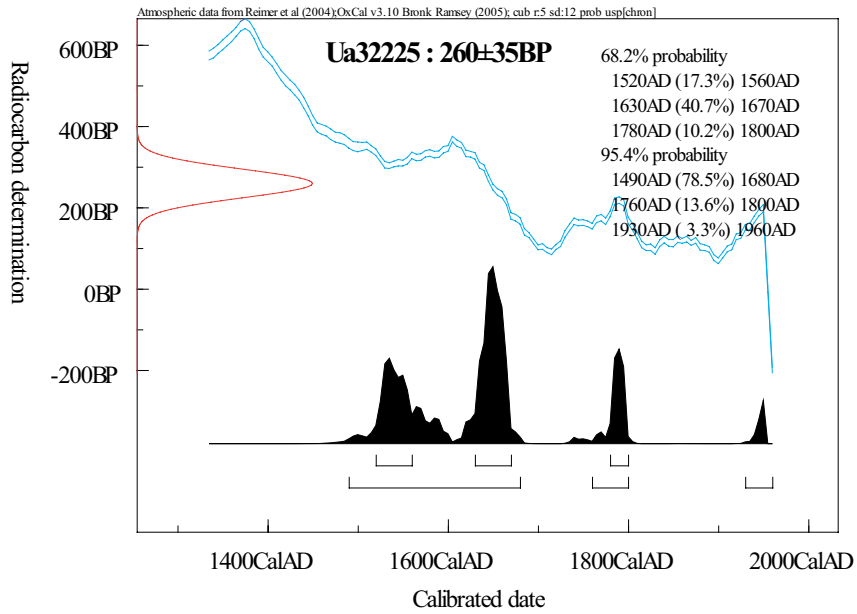
Art: Björk
Antal: 22
Material: Träkol
Kommentar: -

Art: Lönn
Antal: 1
Material: Träkol
Kommentar: -

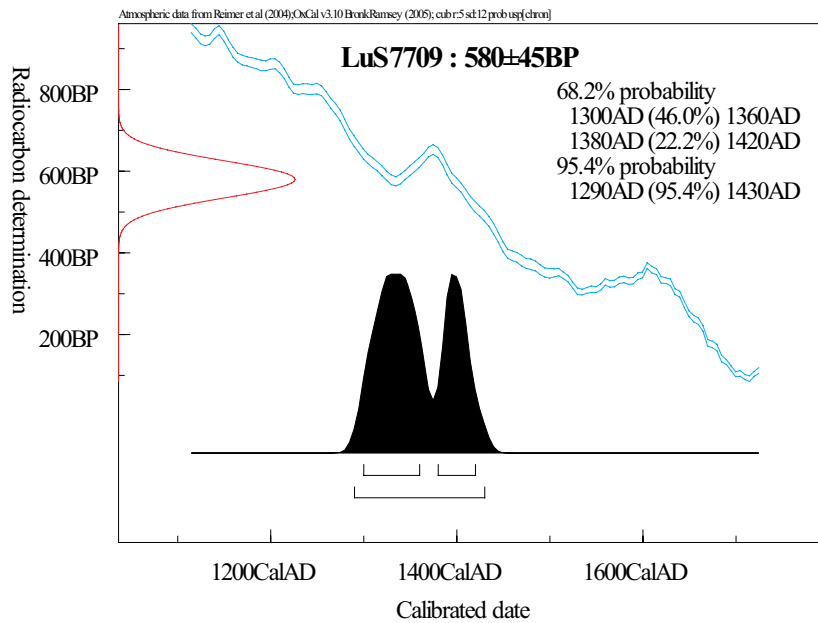
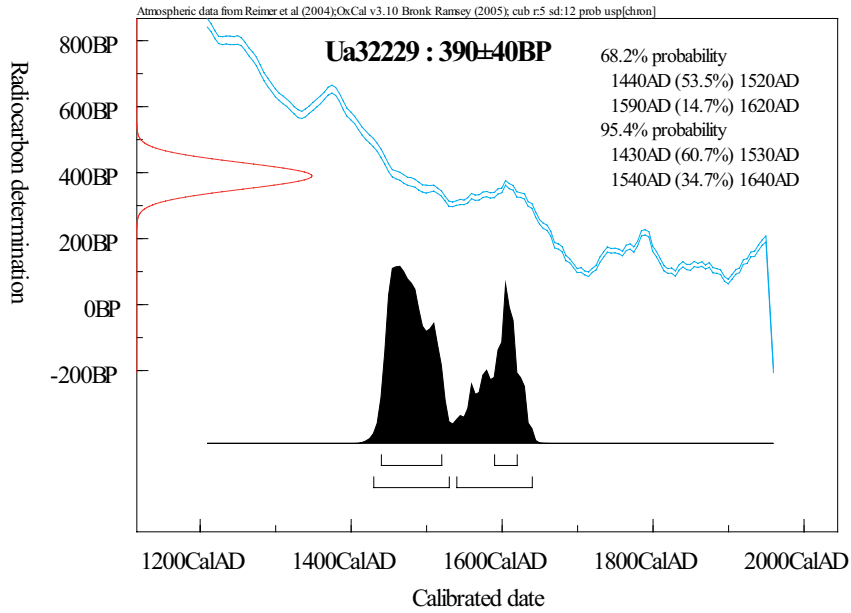
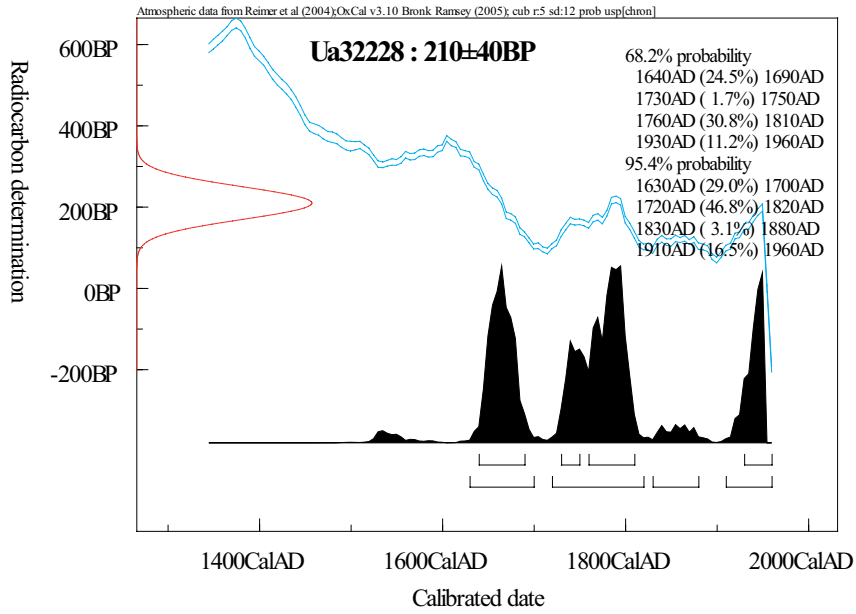

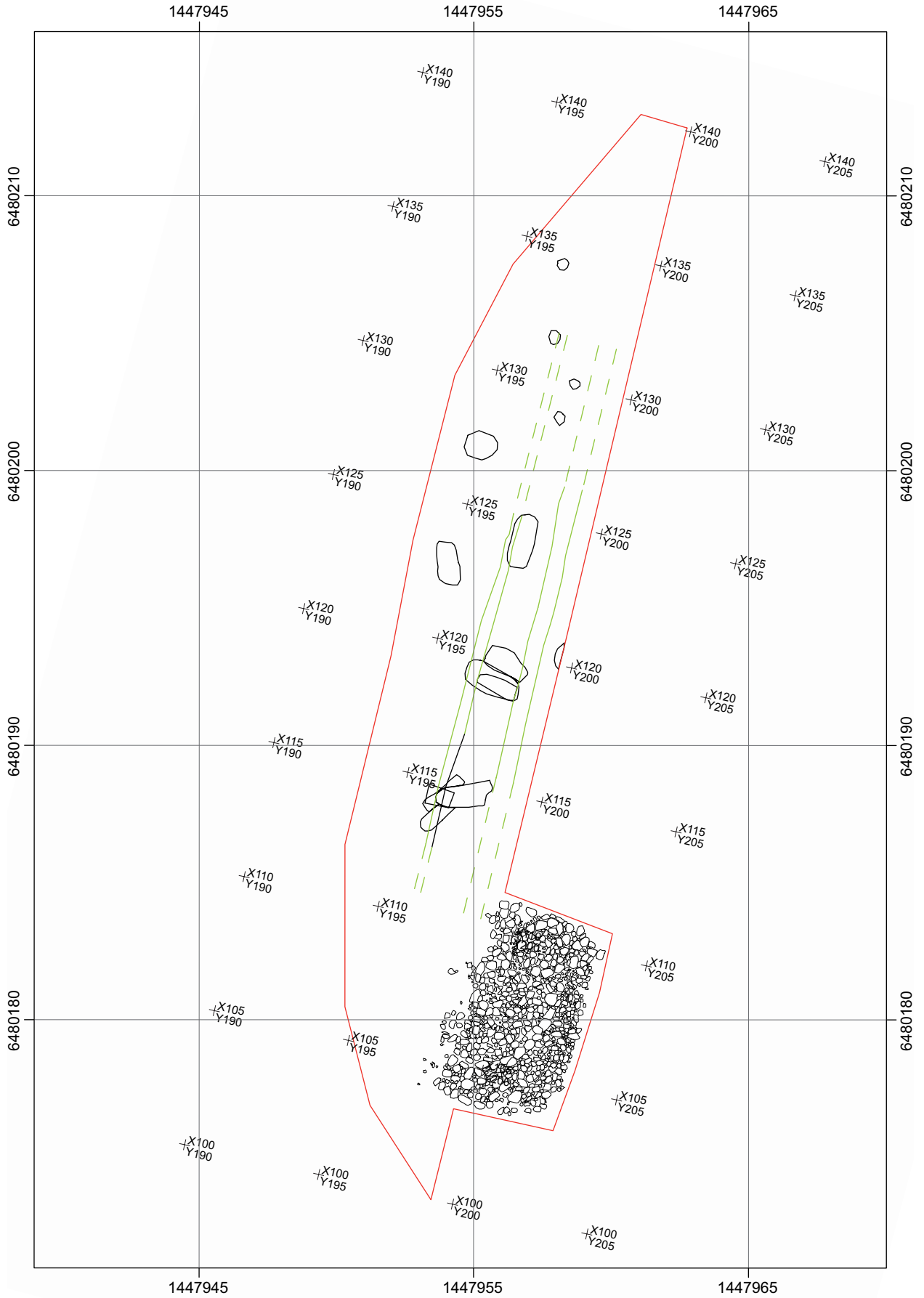

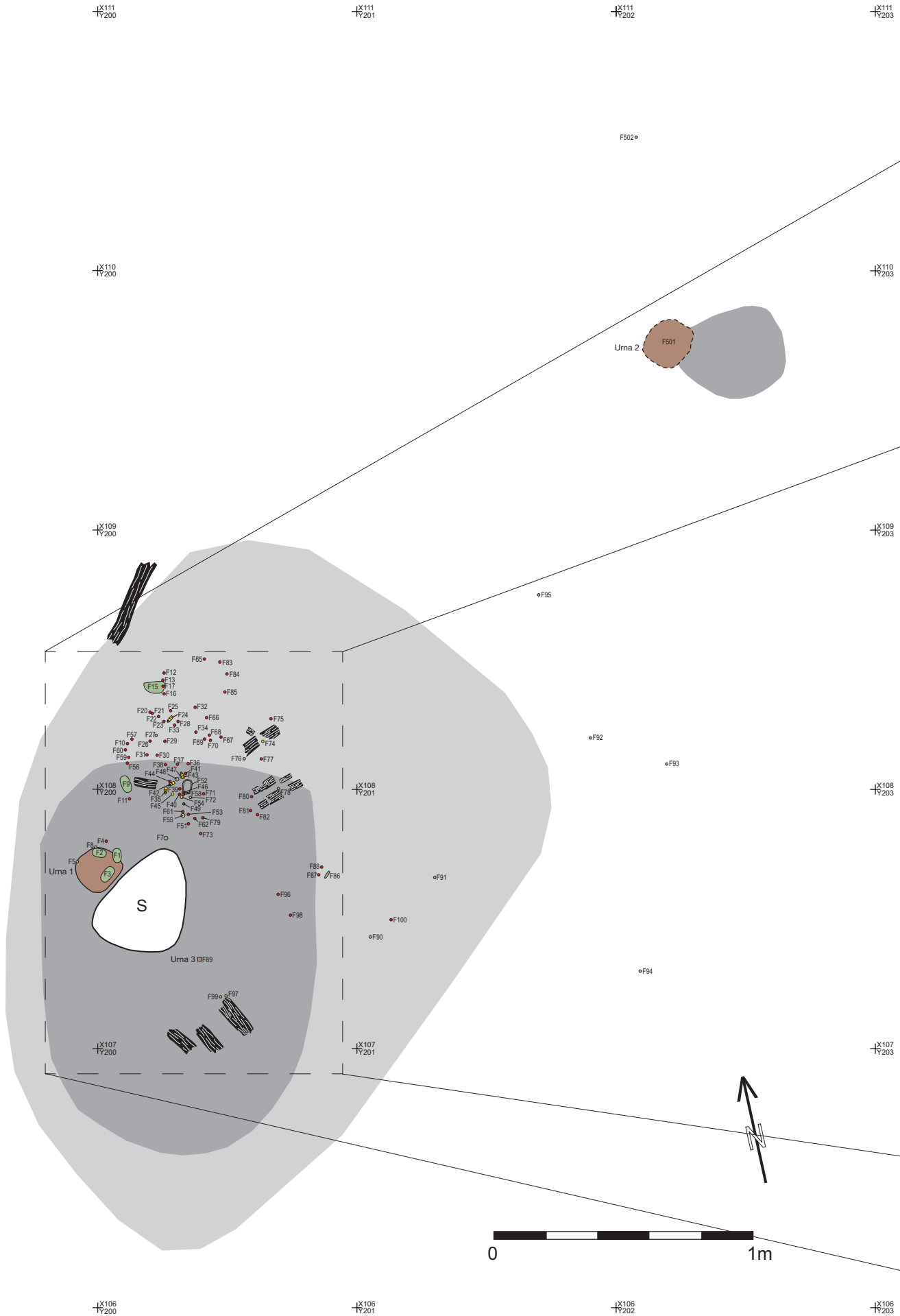

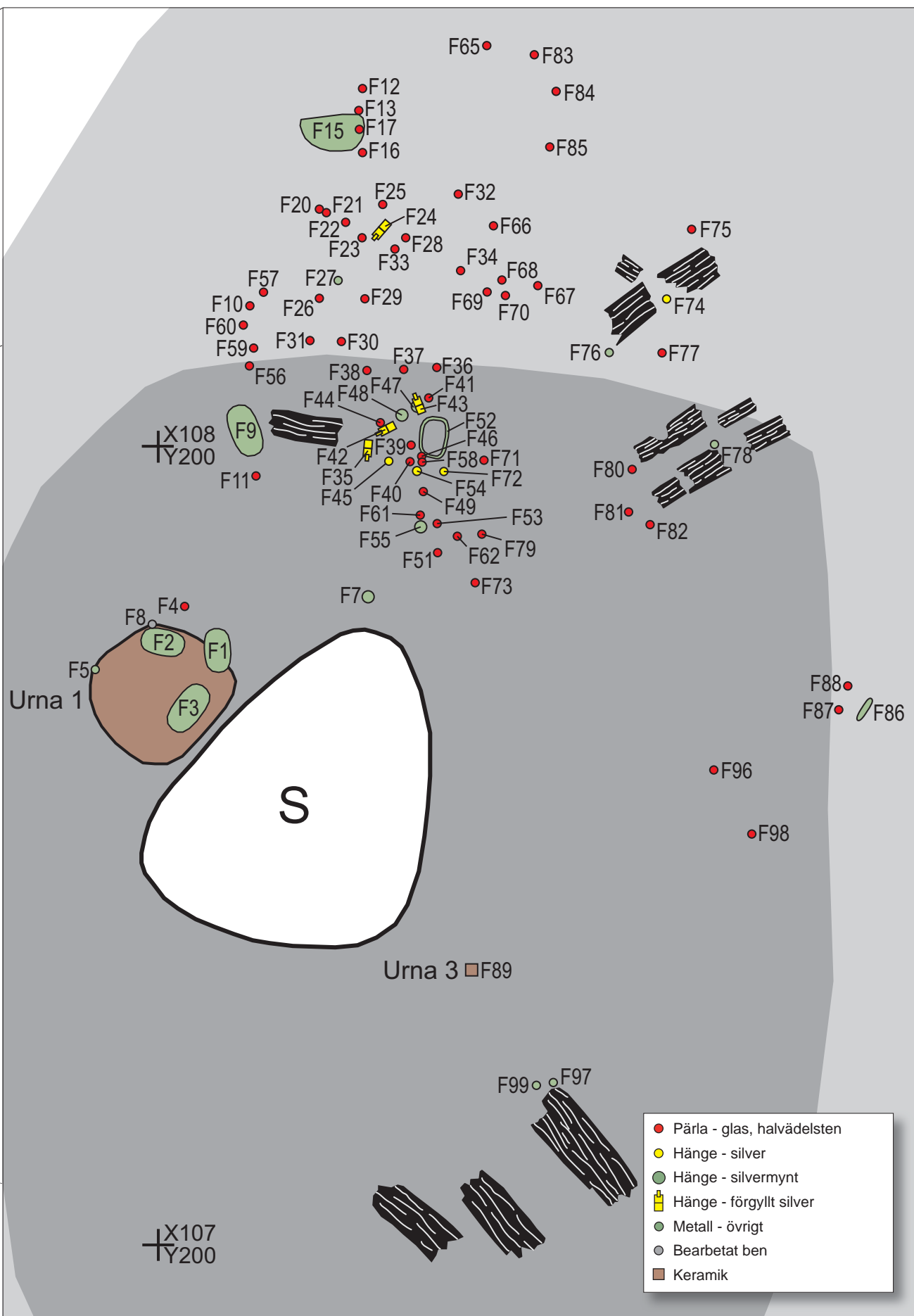

Bilaga 4. Ritningar

Lokalt upprättat koordinatnät i förhållande RT 90 2,5 gon V.

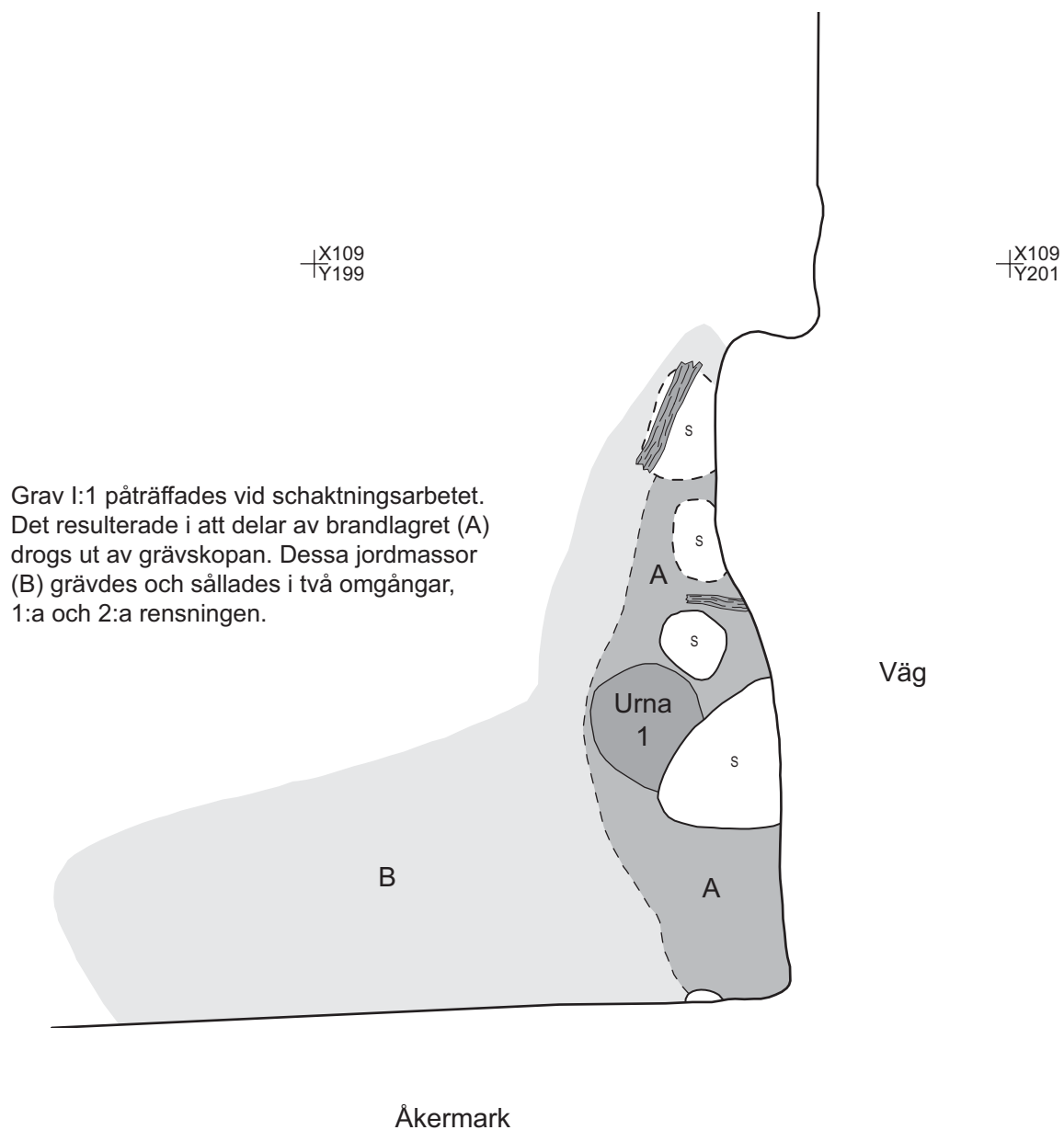
Detalj av fyndspridning Grav I.

Bilaga 5. Fyndlista

C4325 = Fynd från förhistorisk, stensatt grav RAÄ 38

C4326 = Fynd från avrättnings- och begravningsplats
samt boplats RAÄ 35-37

Invnr	Fyndnr	Grav	Fältfyndnr	Ruta	Annand lägesangivelse	Föremål	Typ	Del	
C4325	1	I	24			Hänge			
C4325	2	I	35			Hänge			
C4325	3	I	42			Hänge			
C4325	4	I	43			Hänge			
C4325	5	I	54			Hänge			
C4325	6	I	45			Pärila			
C4325	7	I	72			Pärila			
C4325	8	I	74			Pärila			
C4325	9	I			Funnet i fyndkoncentrationen norr om urna 1. X108,0 Y200,4	Hänge			
C4325	10	I			Sällfynd (nr 2) från 2:a rensningen.	Nit			
C4325	11	I			Sällfynd (nr 3) från 1:a rensningen.	Oidentifierat			
C4325	12	I			Sällfynd (nr 4) från 1:a rensningen.	Oidentifierat			
C4325	13	I			Funnen i gravurna 1. Sällfynd (nr 6).	Ten			
C4325	14	I			Sällfynd (nr 7) från 1:a rensningen.	Beslag			
C4325	15	I			Sällfynd (nr 8) från 2:a rensningen.	Ten			
C4325	16	I			Sällfynd (nr 9) från 1:a rensningen.	Oidentifierat			
C4325	17	I			Sällfynd (nr 10) från 1:a rensningen.	Bleck			
C4325	18	I			Sällfynd (nr 11) från 1:a rensningen.	Oidentifierat			
C4325	19	I			Sällfynd (nr 12) från 1:a rensningen.	Bleck			
C4325	20	I			Sällfynd (nr 13) från 2:a rensningen.	Oidentifierat			
C4325	21	I			Sällfynd (nr 14) från 2:a rensningen.	Oidentifierat			
C4325	22	I			Sällfynd (nr 15) från 1:a rensningen.	Oidentifierat			
C4325	23	I			Sällfynd (nr 16) från 2:a rensningen.	Märila			
C4325	24	I			Funnet i urna 1.	Nitbricka			
C4325	25	I			Funna i urna 1.	Nit			
C4325	26	I			Funna i gravurna 1.	Oidentifierat			
C4325	27	I			Sällfynd (nr 18) från 1:a rensningen.	Märila			
C4325	28	I			Sällfynd (nr 19) från 1:a rensningen.	Märila			
C4325	29	I			Sällfynd (nr 20) från 1:a rensningen.	Nit			
C4325	30	I			Sällfynd (nr 21) från 1:a rensningen.	Märila			
C4325	31	I			Sällfynd (nr 21) från 1:a rensningen.	Spik			
C4325	32	I			Funna kring urna 1.	Nit			
C4325	33	I	65			Nit			
C4325	34	I	76			Ten			
C4325	35	I	78			Ten			
C4325	36	I	93			Nit			
C4325	37	I	94			Spik			
C4325	38	I	95			Spik			
C4325	39	I	97			Nit			
C4325	40	I	99			Nit			
C4325	41	I:2	502			Kniv			
C4325	42	I			Funna söder om urna 1.	Oidentifierat			
C4325	43	I			Funnet kring botten av urna 1.	Oidentifierat			
C4325	44	I			Funna norr om urna 1.	Oidentifierat			
C4325	45	I			Cirka X107,8 Y200,1.	Ten			
C4325	46	I			Funnen i botten av urna 1.	Oidentifierat			

Antal	Frag- ment	Material	Längd mm	Bredd mm	Tjockl mm	Diam mm	Vikt gr	Anmärkning
1		Förgyllt silver	29	11			2,7	Rektangulärt beslag, med sekundär ögla.
1		Förgyllt silver	32	13			3,9	Rektangulärt beslag, med sekundär ögla.
1		Förgyllt silver	27	12			4,7	Rektangulärt beslag, med sekundär ögla.
1		Förgyllt silver	28	13			3,8	Rektangulärt beslag, med sekundär ögla.
1		Silver	35			16	7,1	
1		Silver	12			5	1,6	Avlång pärla av silvertråd.
1		Silver	9			8	1,5	Rund pärla av silvertråd.
1		Silver				15	2,8	
1	2	Silver och karneol	23	18		12	3,8	Hänge av silvertråd med pärla av karneol.
1	1	Järn	13	17			1,4	
	1	Järn	18	12	4		1,8	
	3	Järn					2,7	
1	1	Järn	18	5			1,0	Böjd ten.
1	1	Järn	23	10			0,7	
1	1	Järn	25	4			1,2	
1	1	Järn	23	8			1,3	
	1	Järn	37	10			0,8	
	1	Järn	17	11			0,8	
1		Järn	14	13			0,3	
	3	Järn					1,9	
	1	Järn	20	13	5		3,4	
	1	Järn	25	22			6,1	
1		Järn	32	17			3,9	
1		Järn	17	17			2,8	
2	2	Järn					9,6	
	2	Järn					12,0	
1		Järn	33				2,2	
1		Järn	35				2,4	
1		Järn	25				1,8	
1		Järn	35	17			4,4	
1	1	Järn	42				4,7	
1		Järn	39				6,6	
1	1	Järn	5	20			1,9	
2	3	Järn					1,1	42 (2 hoplimmade delar) och 10mm långa.
	2	Järn					0,3	17 och 14 mm långa.
1	2	Järn					1,6	
1	1	Järn	36				1,9	Spikskaft.
1	2	Järn	45	17			4,7	
1	1	Järn	26				0,9	
1	2	Järn	20				2,4	
1	2	Järn	75	17			7,1	
	9	Järn					3,3	
	1	Järn	10	14			1,1	
	3	Järn					0,2	Hör samman med fnr 79, pärla.
1	1	Järn	13	3			0,1	
	1	Järn	10	8			0,4	

Invnr	Fyndnr	Grav	Fältfyndnr	Ruta	Annan lägesangivelse	Föremål	Typ	Del	
C4325	47	I			Funna vid fyndkoncentrationen norr om urna 1. X108,0 Y200,4	Oidentifierat			
C4325	48	I			Funnet i urna 1.	Oidentifierat			
C4325	49	I		X107, Y200		Oidentifierat			
C4325	50	I		X107, Y200		Oidentifierat			
C4325	51	I		X108, Y200	Funna tillsammans med fnr 82, Cu-leg.	Oidentifierat			
C4325	52	I		X106, Y200		Oidentifierat			
C4325	53	I				Oidentifierat			
C4325	54	I		X108, Y201		Oidentifierat			
C4325	55	I		X107, Y199		Oidentifierat			
C4325	56	I		X107, Y200		Synål			
C4325	57	I			Funna intill arming (fnr 70).	Brodd			
C4325	58	I	5		Funnen invid fnr 65, spännbuckla.	Ten			
C4325	59	I			Tillhör spännbuckla fnr 65.	Nålfäste			
C4325	60	I			Under urna 1.	Oidentifierat			
C4325	61	I		X108, Y200		Hänge?			
C4325	62	I			I jorden kring fnr 63, likarmat spänne.				
C4325	63	I	86			Likarmat spänne			
C4325	64	I	1			Spännbuckla			
C4325	65	I	2			Spännbuckla			
C4325	66	I	3			Spännbuckla			
C4325	67	I	9			Spännbuckla			
C4325	68	I	15			Oidentifierat			
C4325	69	I	27			Ring			
C4325	70	I	52			Arming			
C4325	71	I			Funnen vid fnr 70, arming.	Ring			
C4325	72	I			Funnen intill fnr 70, arming.	Oidentifierat			
C4325	73	I	90			Smälta			
C4325	74	I	91			Spännbuckla			
C4325	75	I	92			Ring			
C4325	76	I			Sällfynd från 1:a rensningen.	Oidentifierat			
C4325	77	I			Sällfynd från 2:a rensningen.	Oidentifierat			
C4325	78	I			Sällfynd från 1:a rensningen.	Smälta			
C4325	79	I			Funna tillsammans med fnr 44, tre järnfragment.	Oidentifierat			
C4325	80	I			Funna vid fyndkoncentrationen norr om urna 1. X108,0 Y200,4	Oidentifierat			
C4325	81	I		X107, Y200		Oidentifierat			
C4325	82	I		X108, Y200	Funna med fnr 51, järnfragment.	Oidentifierat			
C4325	83	I			Funna tillsammans med fnr 64, spännbuckla.	Oidentifierat			
C4325	84	I			Funna tillsammans med sällfynd (nr 20) vid 2:a rensningen.	Oidentifierat			
C4325	85	I			Funna kring botten av urna 1.	Oidentifierat			

	Antal	Frag- ment	Material	Längd mm	Bredd mm	Tjockl mm	Diam mm	Vikt gr	Anmärkning
		2	Järn					0,4	
		1	Järn	35	15			3,3	
		4	Järn					0,9	
		22	Järn					12,7	
		8	Järn					1,0	
		25	Järn					4,4	
		19	Järn och ben					2,4	16st järnfragment och 3st benfragment med järnkorrision.
	1	1	Järn	25				2,5	Spik?
		8	Järn och Cu- legering					5,5	Bleck av Cu-legering samt oidentifierat föremål av järn.
	1	1	Järn	18		2		0,2	
	1	2	Järn	28	22			7,4	
	1	1	Järn	29	26	4		7,1	Ten med böjd form och spiralförmad avslutning.
	1	1	Järn	17	12			0,7	
		5	Järn och ben					2,1	
	1	2	Järn					0,9	
		3	Järnkorrision					0,1	
	1		Cu-legering och järn	76	22			19,5	Järnnålen är bevarad på insidan.
	1	2	Cu-legering och järn	89	55			26,6	Spännbuckla av Cu-leg med nål av järn.
	1	2	Cu-legering	94	55		39		
	1		Cu-legering och järn	72	48			49,4	Hör samman med fnr 67
	1		Cu-legering, järn och textil	71	45			44,9	Bevarade rester av tyg finns på insidan. Hör samman med fnr 66
	1	23	Cu-legering					5,2	Tunna, <1 mm, bronsbleck, 3-52 mm långa. Några fragment är dekorerade.
	1		Cu-legering				11	0,5	
	1		Cu-legering	57	43			16,0	
	1		Cu-legering				12	0,3	
	1		Cu-legering					0,1	
	1		Cu-legering	10	6			0,9	
	1	3	Cu-legering					4,7	
	1		Cu-legering	25	20			3,1	
		1	Cu-legering	10	7			0,1	
		1	Cu-legering	10	10			0,1	
	1		Cu-legering	35	23			15,5	
		4	Cu-legering					0,1	
		2	Cu-legering och kol					0,2	
		11	Cu-legering				2,5	0,3	
		2	Cu-legering				6	0,1	
		5	Cu-legering					2,0	
		6	Cu-legering					1,5	
		9	Cu-legering					0,4	

Invnr	Fyndnr	Grav	Fältfyndnr	Ruta	Annan lägesangivelse	Föremål	Typ	Del	
C4325	86	I			Funna i urna 1.	Oidentifierat			
C4325	87	I			Funna vid X107,5 Y200,2.	Oidentifierat			
C4325	88	I		X108, Y199	Funnet norr om urna 1.	Oidentifierat			
C4325	89	I			Funna vid fyndkoncentrationen norr om urna 1. X108,0 Y200,4	Oidentifierat			
C4325	90	I	4			Pärta			
C4325	91	I	10			Pärta			
C4325	92	I	11			Pärta			
C4325	93	I	12			Pärta			
C4325	94	I	13			Pärta			
C4325	95	I	17			Pärta			
C4325	96	I	16			Pärta			
C4325	97	I	20			Pärta			
C4325	98	I	21			Pärta			
C4325	99	I	22			Pärta			
C4325	100	I	23			Pärta			
C4325	101	I	25			Pärta			
C4325	102	I	26			Pärta			
C4325	103	I	28			Pärta			
C4325	104	I	29			Pärta			
C4325	105	I	30			Pärta			
C4325	106	I	31			Pärta			
C4325	107	I	32			Pärta			
C4325	108	I	33			Pärta			
C4325	109	I	34			Pärta			
C4325	110	I	36			Pärta			
C4325	111	I	37			Pärta			
C4325	112	I	38			Pärta			
C4325	113	I	39			Pärta			
C4325	114	I	40			Pärta			
C4325	115	I	41			Pärta			
C4325	116	I		X108, Y200		Pärta			
C4325	117	I	44			Pärta			
C4325	118	I	46			Pärta			
C4325	119	I	49			Pärta			
C4325	120	I	51			Pärta			
C4325	121	I	53			Pärta			
C4325	122	I	56			Pärta			
C4325	123	I	57			Pärta			
C4325	124	I	58			Pärta			
C4325	125	I	59			Pärta			
C4325	126	I	60			Pärta			
C4325	127	I	83			Pärta			
C4325	128	I	84			Pärta			
C4325	129	I	85			Pärta			
C4325	130	I		X108, Y200		Pärta			

	Antal	Frag- ment	Material	Längd mm	Bredd mm	Tjockl mm	Diam mm	Vikt gr	Anmärkning
		7	Cu-legering och järn					0,4	
		4	Cu-legering					0,1	
		1	Cu-legering					0,1	
		9	Cu-legering					0,1	
	1		Glas			8	13	0,7	
	1		Glas			8	13	1,6	Svart med prickar i gult, svart, vitt och blått.
	1		Karneol				9	1,3	Fasettslipat.
	1		Karneol				9	0,9	
	1		Karneol	15			11	1,5	Fasettslipat.
	1		Glas				3	0,1	Grön minipärla.
	1		Bergkristall	15			11	2,1	Fasettslipat.
	1		Glas			4	11	0,7	Platt, rund. Grön.
	1		Karneol			8	10	1,0	
	1		Glas			4	8	0,3	Platt, rund. Grön.
	1		Karneol				11	1,4	Rund. Vitaktig.
	1		Karneol	18			9	3,0	Fasettslipat.
	1		Bergkristall			4	6	0,2	
	1		Glas			4	8	0,4	Platt, rund. Grön.
	1		Bergkristall	14			11	2,1	Fasettslipat.
	1		Glas			5	11	1,0	Platt, rund. Grön.
	1		Bergkristall	11	11	7		1,8	Fasettslipat. Vitaktig.
	1		Bergkristall			4	5	0,2	
	1		Bergkristall			4	6	0,2	
	1		Karneol	10	7			0,2	Del av fasettslipad pärla. Vit på utsidan, röd på insidan.
	1		Glas	12			10	1,2	Oval. Svart, blå prickar med vit kant.
	1		Bergkristall			5	6	0,2	
	1		Bergkristall			5	6	0,2	
	1		Karneol			6	7	0,3	Vitaktig, svagt rosa.
	1		Glas			5	8	0,3	Platt, rund. Grön.
	1		Glas			7	14	0,6	Cylinderformad. Blå.
	1		Glas			2	2	0,1	Grön minipärla.
	1		Bergkristall			5	7	0,2	
	1		Glas				2	0,1	Gröngul.
	1		Karneol	10	9			1,1	Fasettslipat.
	1		Karneol	10			5	0,4	
	1		Karneol			5	6	0,2	Ljusröd. Vitaktig.
	1		Glas		7		14	0,6	Cylinderformad. Vit.
	1		Bergkristall		10		10	1,6	Fasettslipat.
	3		Glas				8	0,2	
	1		Bergkristall				5	0,2	
	1		Karneol			6	8	0,5	
	1		Karneol	10	9			1,3	Fasettslipat.
	1		Glas				12	1,2	Svart, blå prickar med vit kant.
	1		Bergkristall				5	0,2	
	1		Glas			4	8	0,3	Platt, rund. Gulgrön.

Invnr	Fyndnr	Grav	Fältfyndnr	Ruta	Annan lägesangivelse	Föremål	Typ	Del	
C4325	131	I	66			Pärla			
C4325	132	I	67			Pärla			
C4325	133	I	68			Pärla			
C4325	134	I	69			Pärla			
C4325	135	I	70			Pärla			
C4325	136	I	71			Pärla			
C4325	137	I	73			Pärla			
C4325	138	I	75			Pärla			
C4325	139	I	77			Pärla			
C4325	140	I	79			Pärla			
C4325	141	I	80			Pärla			
C4325	142	I	81			Pärla			
C4325	143	I	82			Pärla			
C4325	144	I	87			Pärla			
C4325	145	I	88			Pärla			
C4325	146	I	96			Pärla			
C4325	147	I	98			Pärla			
C4325	148	I	100			Pärla			
C4325	149	I	61			Pärla			
C4325	150	I	62			Pärla			
C4325	151	I			Funna i fnr 67, spännbuckla.	Pärla			
C4325	152	I			Funna vid fyndkoncentrationen norr om urna 1. X108,0 Y200,4.	Pärla			
C4325	153	I			Funna vid fyndkoncentrationen norr om urna 1. X108,0 Y200,4	Pärla			
C4325	154	I			Funna vid fyndkoncentrationen norr om urna 1. X108,0 Y200,4	Pärla			
C4325	155	I			Funna vid fyndkoncentrationen norr om urna 1. X108,0 Y200,4	Pärla			
C4325	156	I			Funna vid fyndkoncentrationen norr om urna 1. X108,0 Y200,4	Pärla			
C4325	157	I			Funna norr om urna 1.	Pärla			
C4325	158	I			Funna norr om urna 1.	Pärla			
C4325	159	I			Cirka X107,8 Y200,1.	Pärla			
C4325	160	I		X107, Y200		Pärla			
C4325	161	I		X107, Y201		Pärla			
C4325	162	I		X108, Y200		Pärla			
C4325	163	I		X108, Y200		Pärla			
C4325	164	I		X108, Y200		Pärla			
C4325	165	I		X108, Y201		Pärla			
C4325	166	I			Funnen vid fnr 70, armring.	Pärla			
C4325	167	I		X107, Y200		Krucifix			
C4325	168	I		X108, Y200		Oidentifierat			
C4325	169	I			Funna söder om urna 1.	Oidentifierat			
C4325	170	I		X107, Y200		Oidentifierat			

	Antal	Frag- ment	Material	Längd mm	Bredd mm	Tjockl mm	Diam mm	Vikt gr	Anmärkning
	1		Glas			4	8	0,3	Platt, rund. Gulgrön.
	1		Glas			8	10	1,0	Cylinderformad. Röd.
	1		Karneol				11	1,4	Vitaktig.
	1		Bergkristall				6	0,2	
	1		Bergkristall				6	0,2	
	1		Karneol	10			6	0,4	
	1		Glas			5	10	0,6	Rund, platt. Turkos.
	1		Glas			6	9	0,2	Vit.
	1		Bergkristall				5	0,2	
	1		Glas	13			8	0,7	Avlång, cylinderformad. Grön.
	1		Karneol	12			10	2,2	Fasettslipat.
	1		Glas			4	7	0,1	Mörkröd/brun.
	1		Glas			8	9	0,8	Cylinderformad.
	1		Karneol	18			10	3,1	Fasettslipat.
	1		Karneol	10	8			0,8	Fasettslipat.
	1		Glas			5	10	0,6	Platt, rund. Grön.
	1		Bergkristall	9			6	0,5	
	1		Bergkristall			5	7	0,4	Platt.
	1		Bergkristall			4	8	0,3	
	1		Bergkristall				5	0,2	
	2		Glas					0,1	1 minipärla (3mm diam) och 1 gulgrön pärla (7mm diam).
	1		Bergkristall				6	0,2	
	3		Glas				2	0,1	
	2		Glas och bergkristall					0,5	1 brunlila glaspärla (5x5mm) och 1 bergkristallpärla (6mm diam).
	3		Glas och bergkristall					0,5	2 bergkristallpärlor (6mm diam) och 1 blå glaspärla (L 4mm).
	4		Glas				2	0,1	4 gulgröna minipärlor.
	4		Glas och bergkristall					0,8	3 bergkristallpärlor och ½ glaspärla med dekor.
	2		Glas				2	0,1	2 gröngula minipärlor.
	1		Glas	12	10	7		0,8	1 turkos glaspärla.
	3		Glas och karneol				10	2,5	2 vita glaspärlor och 1 karneolpärla.
	1		Glas				10	0,7	1 ljusblå.
	7		Bergkristall					2,6	1 fasettslipat (12 mm diam) och 6 runda pärlor (6 mm diam).
	5		Glas					1,2	1 grön & 1 svart (8mm diam), 1 lila (4mm diam), 1 rödbrun & 1 vit (7mm diam)
	5		Glas				2	0,1	Gröna minipärlor
	1		Glas			6	11	0,8	Vit med blå prickar.
	1		Glas				2	0,1	Grön minipärla.
	1	3	Horn					5,4	Del av höger arm (29x14x10 mm), vänster hand (19x12x6 mm) och huvud (21x17x10 mm).
		3	Ben					2,1	Ornerat ben
		5	Ben					1,2	Ornerat ben
		1	Ben	23	12	6		0,8	Ornerat ben

Invnr	Fyndnr	Grav	Fältfyndnr	Ruta	Annan lägesangivelse	Föremål	Typ	Del	
C4325	171	I		X107, Y199		Oidentifierat			
C4325	172	I			Funnet kring botten av urna 1.	Oidentifierat			
C4325	173	I			Funna norr om urna 1.	Oidentifierat			
C4325	174	I			Funnet i urna 1.	Bränt ben			
C4325	175	I			Funnet vid fnr 65, spännbuckla.	Bränt ben			
C4325	176	I			Funnet kring fnr 63, likarmat spänne.	Bränt ben			
C4325	177	I			Funnet under urna 1.	Bränt ben			
C4325	178	I		X109, Y202		Bränt ben			
C4325	179	I			Funnet i jord runt fnr 4, hänge.	Bränt ben			
C4325	180	I			Funnet kring fnr 63, likarmat spänne.	Bränt ben			
C4325	181	I			Funnet kring fnr 63, likarmat spänne.				
C4325	182	I			Funnet under urna 1.	Bränt ben			
C4325	183	I			Funnet vid fnr 64, spännbuckla.	Bränt ben			
C4325	184	I			Funnen norr om urna 1.	Bränt ben			
C4325	185	I			Funnet kring fnr 70, arming.	Bränt ben			
C4325	186	I			Funnet i brandlager norr om urna 1.				
C4325	187	I			Funnet i fnr 65, spännbuckla.	Bränt ben			
C4325	188	I			Funna i fnr 64, spännbuckla.	Bränt ben			
C4325	189	I			Funnet i brandlager söder om urna 1.	Bränt ben			
C4325	190	I			Funnet intill fnr 7, pärla.	Bränt ben			
C4325	191	I			Funnet söder om urna 1.	Bränt ben			
C4325	192	I			Funna vid fnr 70, arming.	Bränt ben			
C4325	193	I			Funnet i fnr 67, spännbuckla.	Bränt ben			
C4325	194	I			Funna intill fnr 67, spännbuckla.	Bränt ben			
C4325	195	I			Funna vid fyndkoncentrationen norr om urna 1. X108,0 Y200,4	Bränt ben			
C4325	196	I			Funna vid fyndkoncentrationen norr om urna 1. X108,0 Y200,4. Vid rensning av profil.	Ben	Svinbete		
C4325	197	I	8		Funnen vid fnr 65, spännbuckla.	Ben	Svinbete		
C4325	198	I			Funna väster om urna 1. 1:a rensningen.	Kärl	Urna	Mynning och buk	
C4325	199	I			Funna väster om urna 1. 1:a rensningen.	Kärl			
C4325	200	I			Funna söder om urna 1.	Kärl		Buk och botten	
C4325	201	I			Funna kring botten av urna 1.	Kärl			
C4325	202	I			Funna på botten av urna 1.	Kärl	Urna		
C4325	203	I			Funna på botten av urna 1.	Kärl		Botten	
C4325	204	I			Funna i urna 1.	Kärl	Urna	Hals och botten	
C4325	205	I			Funna i urna 1.	Kärl			
C4325	206	I			Funna i urna 1.	Kärl	Urna	Buk och mynning	
C4325	207	I			Funna tillsammans med fnr 206, urna 1.	Kärl			
C4325	208	I			Funna i urna 1.	Kärl			
C4325	209	I			Funna tillsammans med fnr 208, urna 1.	Kärl			
C4325	210	I			Funna vid botten av urna 1.	Kärl	Urna	Botten & mynning	
C4325	211	I			Funna i urna 1.	Kärl	Urna		
C4325	212	I			Funna i urna 1.	Kärl			
C4325	213	I		X107, Y199		Kärl	Urna	Mynning	

Antal	Frag- ment	Material	Längd mm	Bredd mm	Tjockl mm	Diam mm	Vikt gr	Anmärkning
	2	Ben					1,7	Ornerat ben
	1	Ben	10	9	2		0,2	Ornerat ben
	2	Ben					0,3	Ornerat ben
	1	Ben	12	9	2		0,3	Ornerat ben
	2	Ben					0,2	
	3	Ben					0,1	
	1	Ben					0,6	
	2	Ben					0,1	
	1	Ben					0,1	
	6	Ben					0,7	
	8	Ben					0,7	
	1	Ben					0,1	
	5	Ben					0,5	
	1	Ben					0,1	
	2	Ben					0,1	Bearbetat ben
	6	Ben					2,2	
	42	Ben					5,9	
		Ben					21,6	
		Ben och jord					5,2	
	4	Ben					0,1	
	1	Ben					0,1	
	4	Ben					0,5	
	1	Ben					0,1	
	15	Ben					0,3	
	2	Ben					0,2	
	2	Tand					0,4	
	2	Tand	66	7			1,5	Bearbetat. En liten klo medföljer även i fyndpåsen.
	5	Keramik					45,4	Skärvor från urna 2.
		Keramik					19,7	
	2	Keramik					15,2	
	47	Keramik					25,2	
		Keramik					87,5	Fragment av urna 1.
	2	Keramik					1,7	Bottenbitar från kärl 4?
	10	Keramik					23,6	Fragment av urna 1.
	4	Keramik					11,0	Fragment liknande urna 2.
	55	Keramik					146,4	Fragment av urna 1.
	5	Keramik					12,0	Liknar urna 2 eller 3.
	5	Keramik					108,8	Fragment av urna 1.
	10	Keramik					18,1	Liknar urna 2 eller 3.
		Keramik					533,9	Tillhör urna 1.
		Keramik					395,4	Fragment av urna 1.
	13	Keramik					16,3	Några fragment troligen från urna 2.
	2	Keramik					11,4	Mynningsskärvor från urna 2 och från urna 3.

Invnr	Fyndnr	Grav	Fältfyndnr	Ruta	Annan lägesangivelse	Föremål	Typ	Del	
C4325	214	I		X107, Y199		Kärl			
C4325	215	I		X107, Y200		Kärl	Urna		
C4325	216	I		X107, Y200		Kärl	Urna	Hank (?)	
C4325	217	I		X108, Y200		Kärl			
C4325	218	I	89	X107, Y200		Kärl	Urna	Botten, buk & hank	
C4325	219	I:2	501	X109, Y202		Kärl	Urna	Buk, mynning & botten	
C4325	220	I:2		X110, Y201		Kärl			
C4325	221	I			Funnet i brandlager väster om urna 1.	Bränt ben			
C4325	222	I			Från urna 1.	Bränt ben			
C4325	223	I			Funna i urna 1.	Bränt ben			
C4325	224	I			Funna väster om urna 1.	Bränt ben			
C4325	225	I		X108, Y201		Bränd lera			
C4325	226	I			Funna vid urna 1.	Bränd lera			
C4325	227	I		X107, Y199		Bränd lera			
C4325	228	I		X107, Y199		Kärl			
C4325	229	I			Funna under urna 1.	Oidentifierat			
C4325	230	I			Funna i fnr 67, spännbuckla.	Oidentifierat			
C4325	231	I			Funna ihop med fnr 140, pärla.	Oidentifierat			
C4325	232	I		X108, Y200		Oidentifierat			
C4325	233	I			Rensfynd. Osäkert läge i närheten av urna 1.	Oidentifierat			
C4325	234	I		X108, Y200		Oidentifierat			
C4325	235	I			Funnet i urna 1.	Bränt ben			
C4325	236	I	55			Hänge			
C4325	237	I	47			Hänge			
C4325	238	I	7			Hänge			
C4325	239	I	48			Hänge			
C4325	240	I		X108, Y201		Mynt			
C4325	241	I			Funnet i bottnen av urna 1.	Oidentifierat			
C4325	242	I			Funnet vid konservering av fnr 65, spännbuckla.				
C4325	243	I			Kol, jord mm i fnr 65, spännbuckla.				
C4325	244	I		X108 Y200		Oidentifierat			
C4325	245	I		X107 Y 200		Oidentifierat			
C4325	246	I			Funnet väster om urna 1.				
C4325	247	I			Funnet intill fnr 68, bronsbleck.	Oidentifierat			
C4325	248	I			Funnet norr om urna 1.	Oidentifierat			
C4325	249	I			Funnet vid konservering av fnr 2, hänge.	Oidentifierat			
C4325	250	I			Funnet vid konservering av fnr 63, likarmat spänne.	Oidentifierat			
C4325	251	I			Kring fnr 70, armring.				
C4325	252	I			Funnet vid konservering av fnr 2, hänge.	Oidentifierat			
C4325	253	I			Kkring fnr 63, likarmat spänne.				
C4325	254	I			Kring fnr 8, silverpärla.				

	Antal	Frag- ment	Material	Längd mm	Bredd mm	Tjockl mm	Diam mm	Vikt gr	Anmärkning
		26	Keramik					22,6	
			Keramik					92,3	Blandade fragment från urna 1 och från annat gods.
		1	Keramik					2,6	Hank(?) från urna 3 (fnr 89).
		16	Keramik					7,5	Blandade fragment från urna 1 och från annat gods.
		10	Keramik					49,9	Blandade fragment från urna 3.
		18	Keramik					84,3	Blandade fragment från urna 2.
		1	Keramik					1,1	
		1	Ben					1,1	
		3	Ben					4,5	
		28	Ben					13,5	
		3	Ben					1,0	
		1	Lergods					3,1	
		6	Lergods					4,4	
		20	Lergods					8,9	Tegel. Recent.
		2	BII och fajans					0,8	Recent
		4	Cu-legering					0,2	
		4	Järn					0,3	
		4	Järn					0,1	
		1	Trä					0,1	Bearbetat?
		1	Glas					1,0	Blågrönt. Recent?
		1	Glas					0,1	Blågrönt.
		1	Ben	41	13	5		4,0	
	1		Silver				25	2,74	Orientaliskt mynt med sekundär ögla. Präglat år 122 (739/40 e Kr).
	1		Silver				27	2,4	Orientaliskt mynt med sekundär ögla. Präglat år 37 (627 e kr).
	1		Silver				21	2,01	Orientaliskt mynt med nit till sekundär ögla. Präglat år 187 (802/3 e Kr).
	1		Silver				25	3,32	Orientaliskt mynt med sekundär ögla. Präglat år 267 (880/81 e Kr).
		1	Silver	15	11			0,51	1/4 del. Orientaliskt. Präglat 778 e Kr.
			Oidentifierat						Sammanfattat/smält material som suttit på plan yta. Innehåll i kärl?
			Träkol						
			Jord och kol						
			Oidentifierat						Harts?
			Oidentifierat						Harts?
			Träkol?						
			Oidentifierat						Bränt trä, växtfiber eller tunn bark?
			Oidentifierat						Harts?
			Oidentifierat						Harts? Ben?
			Oidentifierat						Glimmer?
			Jord						
			Oidentifierat						Textil?
			Jord						
			Jord						

Invnr	Fyndnr	Grav	Fältfyndnr	Ruta	Annan lägesangivelse	Föremål	Typ	Del	
C4325	255	I			Kring fnr 5, hänge.				
C4325	256	I:2		X 110 Y202					
C4325	257	I:2		X109 Y202					
C4325	258	I:2		X110 Y201					
C4325	259	I			Funnet vid konservering av fnr 2, hänge.				
C4325	260	I			Funnet vid konservering av fnr 2, hänge.	Textil			
C4325	261	I			Funnet vid konservering av fnr 66, spännbuckla.				
C4325	262	I			Funnet vid konservering av fnr 67, spännbuckla.				
C4325	263	I			Innehåll i fnr 67, spännbuckla.				
C4325	264	I			Innehåll i spännbuckla.				
C4325	265	I			Innehåll i fnr 66, spännbuckla.	Textil mm			
C4325	266	I							
C4325	267	I		X107 Y 200		Oidentifierat			
C4325	268	I		X107 Y200		Nit			
C4325	269	I		X107, Y200		Kärl			
C4325	270	I		X107 Y200	Funnet bland brända ben vid ost.analys.				
C4325	271	I		X108, Y200		Kärl			
C4325	272	I		X108 Y200		Oidentifierat			
C4325	273	I		X108 Y200	Funnet bland brända ben vid ost.analys.				
C4325	274	I		X108 Y200	Funnet bland brända ben vid ost.analys.				
C4325	275	I		X108 Y201		Oidentifierat			
C4325	276	I		X107 Y200	Funnet bland brända ben vid ost.analys.				
C4325	277	I		X108 Y201		Bränt ben			
C4325	278	I		X105 Y200		Bränt ben			
C4325	279	I		X105 Y201		Bränt ben			
C4325	280	I		X106 Y200		Bränt ben			
C4325	281	I		X107 Y201		Bränt ben			
C4325	282	I		X107 Y202		Bränt ben			
C4325	283	I		X108 Y202		Bränt ben			
C4325	284	I		X110 Y200		Bränt ben			
C4325	285	I		X107 Y201		Bränt ben			
C4325	286	I		X107 Y199		Bränt ben			
C4325	287	I		X108 Y200		Bränt ben			
C4325	288	I		X107 Y200		Bränt ben			
C4325	289	I		X107 Y200		Bränt ben			
C4325	290	I			I urna 1.	Bränt ben			
C4325	291	I		X106 Y200		Bränt ben			
C4325	292	I:2			Rensfynd.	Bränt ben			
C4325	293	I:2		X109 Y201		Bränt ben			
C4325	294	I:2		X109 Y202		Bränt ben			
C4325	295	I:2		X109 Y203		Bränt ben			
C4325	296	I:2		X110 Y201		Bränt ben			
C4325	297	I:2		X110 Y202		Bränt ben			

Antal	Frag- ment	Material	Längd mm	Bredd mm	Tjockl mm	Diam mm	Vikt gr	Anmärkning
		Jord						
		Träkol						
		Träkol						
		Träkol						
		Träkol						
1		Frö						Förkolnat frö.
		Likbaggas?						
		Jord						
		Jord						Översta lagret, på textilrester. Jord, kol, ben mm
								Textilfragment. Nålspets? Fragment av spännbuckla. Sotig jord.
		Makrofossil						Analyserat makrofossilmaterial. Se rapport. Appendix 3.
		Ben eller horn					3,7	
		Järn					0,1	
		Keramik					8,3	
		Ben eller horn					7,3	Ev bearbetat.
		Keramik					3,3	
		Järn					2,9	
		Träkol					8,2	
		Ben eller horn					9,4	
		Järn					0,1	
		Träkol					15,4	
							124,3	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							1,8	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							2,7	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							3,3	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							1,6	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							10,6	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							2,0	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							3,6	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							117,6	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							870,1	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							1064,5	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							2321,2	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							739,9	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							527,9	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							241,8	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							5,8	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							11,1	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							7,1	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							1,3	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							4,7	Se osteologisk rapport. Appendix 2.
							9,8	Se osteologisk rapport. Appendix 2.

Invnr	Fynd-nr	Anläggning	Lägesangivelse	Föremål	Typ	Antal	Material	Teknik
C4326	1	Grav 1	Kranium individ 1	Krok		1	Järn	
C4326	2	Dike		Kritpipa			Piplera	
C4326	3	Grav 1	Fyllning	Oidentifierat			Trä	
C4326	4	Grav 1	Fyllning	Oidentifierat			Trä	
C4326	5	Grav 1	Fyllning	Oidentifierat			Trä	
C4326	6	Grav 5	Fyllning	Oidentifierat		2	Cu-legering	
C4326	7	Grav 5	Fyllning	Oidentifierat		2	Cu-legering	
C4326	8	Grav 7	Fyllning	Flinta		1	Flinta	
C4326	9	Dike		Hästsosöm		1	Järn	
C4326	10	Grav 8	Fyllning	Oidentifierat		6	Cu-legering	
C4326	11	Grav 8	Fyllning	Oidentifierat		5	Trä	
C4326	12	Grav 8	Fyllning	Oidentifierat		1	Trä	
C4326	13	Grav 8	Fyllning	Oidentifierat		5	Trä	
C4326	14	Grav 8	Fyllning	Oidentifierat		2	Järn	
C4326	15	Grav 10	Fyllning	Slagg		1	Slagg	
C4326	16	Grav 10	Fyllning	Nål		2	Järn	
C4326	17	A4		Ben		2	Ben	
C4326	18	A4		Ben	Bränt ben	4	Ben	
C4326	19	A4		Kol		1	Kol	
C4326	20	Lösfynd		Oidentifierat		1	Bergart	Slipat
C4326	21	Lösfynd	Rensfynd vid grav I	Pilspets (?)		1	Flinta	Retuscherat
C4326	22	Lösfynd	Rensfynd vid grav I	Skrapa		1	Kvarts	Retuscherat
C4326	23	Lösfynd	Rensfynd vid grav I	Kärna	Bipolär kärna	1	Kvarts	
C4326	24	Lösfynd	Rensfynd vid grav I	Kvarts	Kvartsavslag	1	Kvarts	
C4326	25	Lösfynd	Rensfynd vid grav I	Kvarts	Kvartsavslag	3	Kvarts	
C4326	26	Lösfynd	Rensfynd vid grav I	Kvarts	Kvartsavslag	3	Kvarts	
C4326	27	Lösfynd	Rensfynd vid grav I	Kärna	Bipolär kärna	1	Kvarts	
C4326	28	Lösfynd	Rensfynd vid grav I	Kärna	Bipolär kärna	1	Kvarts	
C4326	29	A2		Kol		1	Kol	
C4326	30	Gravar	In situ	Ben	Human			
C4326	31	Gravar	Fyllning	Ben	Human			
C4326	32	Koncentration 5		Ben	Human			
C4326	33	Koncentration 9		Ben	Human			
C4326	34	Rensfynd från UO		Ben	Human			
C4326	35	Koncentration 8		Ben	Human			
C4326	36	Stolphål, galge		Ben	Human			

Längd mm	Bredd mm	Tjocklek mm	Diameter mm	Vikt gr	Anmärkning
198		12		107	
30			8	3,2	Benämnd F1 på planritning.
				4,3	
				6,4	
					Se vedartsanalys.
				0,2	Rörformade fragment. Längd: 22 resp 7 mm.
				0,4	Rörformade fragment. Längd: 25 resp 15 mm.
98	64	55		482,4	Bearbetat flintämne.
				4,2	
				0,1	Mycket små fragment samt korn av kopparlegering.
				0,2	
35				0,7	
				0,1	
				1,7	
20	14			4,4	Invid individens högra höft.
17			3	0,1	Två hoplimmade fragment.
167				34,6	Benämnd A3 vid FU. Skenben av gris.
				0,1	Benämnd A3 vid FU.
				0,5	Benämnd A3 vid FU.
30	25	12		8,6	Liten del av slipat bergartsföremål.
18	20	3		1,4	Spånfragment. Kan vara del av pilspets.
				2,8	
				18,3	Bipolär kärna från plattform.
				0,5	
				4,1	
				1,1	
				9,1	Bipolär med plattform.
				4,0	Halv bipolär kärna.
				0,1	
				30838	
				17366	
				4824	
				732	
				1943	
				33	
				631	

VADSTENA

REPORTER PER-INGE KARLSSON
0143-759 73 per-inge.karlsson@motalatidning.se

Bilaga 6. Tidningsklipp

Skelettdelar påträffade

Fornhistoriska gravar på ABS Pumps byggarbetsplats?

VADSTENA

Skelettdelar som kan komma från fornhistoriska gravar har påträffats på ABS Pumps byggarbetsplats på Kvarnbacken. Flera skelett har skadats av grävmaskiner.

Det var när Emma Karlsson, arkeolog på Östergötlands länsmuseum, härom dagen passerade platsen där ABS Pump bygger en ny fabrik som hon blev fundersam. I området finns flera dokumenterade fornlämningar men hon hade inte hört talas om att någon arkeologisk undersökning hade gjorts innan bygget satte i gång. Emma Karlsson tog därför kontakt med biträdande länsantikvarie Carin Claréus på länsstyrelsen. Hon besökte platsen i går.

– Jag såg massor av skelett. Men i och med att man har schaktat bort matjorden så är de skadade, berättar hon.

Skelettdelar, som lårben och skullfragment, sticker upp ur jorden. Benbitar är synliga på ett område som är 50-100 meter långt och omkring två meter brett. Intill har grävmaskinerna hunnit skala sig djupare ner i jorden.

Länsstyrelsen ska nu utreda

VADSTENA

Länsstyrelsen ska nu utreda hur schaktningen kunde påbörjas utan att ABS Pump ansökt om tillstånd enligt kulturminneslagen.

Vid sitt besök på fyndplatsen i går beslutade biträdande länsantikvarie Carin Claréus att förbjuda fortsatt schaktningsarbete inom området där skelettdelarna påträffats.

– Jag sa åt dem att de inte får peta i något överhuvud taget där, berättar hon.

Claréus ska nu utreda ansvarsfrågan. Om ansvaret ligger hos ABS Pump, byggtreprenören, kommunen eller om skadorna ska betraktas som en olyckshändelse som ingen kan lastas för.

Enligt kulturminneslagen bör den som vill uppföra en byggnad i god tid innan arbetet påbörjas ta reda på om det kan tänkas finnas fornlämningar på den aktuella platsen. Detta genom att kontakta länsstyrelsen som är tillsynsmyndighet. Och om så är fallet ska exploatören i så fall bekosta en arkeologisk undersökning.

Om en fornlämning påträffas under arbetets gång ska det omedelbart stoppas så att even-

FAKTA ABS Pump

Koncernen Cardo AB, där ABS Pump ingår, bygger ut den nuvarande fabriken på Kvarnbacken. Mellan 30 och 40 nya jobb skapas i Vadstena då produktionen i Mölndal läggs ned och verksamheten flyttas hit. **Utbyggnaden och investeringar** i nya maskiner kostar sammanlagt 80 miljoner kronor. **Den nya fabriksdelen** beräknas vara klar våren 2005. **ABS Pump** tillverkar, som namnet antyder, pumpar.

– Vi får aldrig veta vad som fanns där, för om det var något så är det borta för alltid, konstaterar Emma Karlsson.

Benbitarna har blekts av solen vilket tyder på att de legat ovan jord i åtminstone några dagar. Hur många skelett det rör sig om är ännu inte klarlagt, men Carin Claréus kan med säkerhet säga att det är fråga om människoben. Och att de är gamla, men inte hur gamla. På Kvarnbacken, i närheten av platsen där vattentornet står i

'Jag har aldrig undersökt så här trasiga skelett förut', säger Emma Karlsson, arkeolog på Östergötlands länsmuseum.

dag, ska det ha funnits en galgbacke under medeltiden. Skeletten kan komma från personer som avrättats där och sedan begravts ett litet stycke därifrån.

Men det kan också vara fråga om gravar som är betydligt äldre än så. I näraliggande Folkets park finns ett gravfält som härstammar från järnåldern. De gravarna är omkring 2 000 år gamla och Karlsson och Claréus

utesluter inte att det även här kan vara fråga om en förhistorisk gravplats och att det i så fall skulle kunna finnas ytterligare fynd, till exempel en boplat, i den intilliggande åkern.

I går kväll kom Emma Karlsson till fyndplatsen tillsammans med några kollegor. De dokumenterade benbitarnas nuvarande läge innan området spärrades av och täcktes över

med presenning i väntan på den efterundersökning som Karlsson utgår från kommer att göras. Eller räddningsundersökning, som hon kallar det, för nu handlar det om att rädda vad som räddas kan.

– Jag har aldrig undersökt så här trasiga skelett förut, säger Emma Karlsson.

TEXT OCH FOTO JENNY KNUTSSON
0143-759 73
jenny.knutsson@motalatidning.se

ABS skyller på kommunen...

VADSTENA

Kommunen skulle ha talat om i fall det krävdes tillstånd från länsstyrelsen i samband med att bygglov beviljades. Det menar Sture Bomberg, platschef på ABS Pump.

– Vad jag vet så är det kommunen som ska tala om för oss vad vi måste göra. Vi har fått bygglov och om det behövs göras en anmälan så ska de tala om det för oss. Eftersom vi inte har blivit ålagda att göra det så har vi inte gjort det. Vi är inga experter på sånt här, säger Sture Bomberg, som i övrigt inte vill uttala sig om företagets ansvar för det inträffade.

VADSTENA

Ansvar för att söka de tillstånd som krävs ligger på exploatören. Det säger byggnadsinspektör Ingvar Lönneskog på Vadstena kommun.

Det krävs inget tillstånd enligt kulturminneslagen för att kommunen ska kunna bevilja bygglov. Det är två helt skilda delar i processen som föregår en exploatering, förklarar Ingvar Lönneskog med anledning av att ABS Pumps platschef Sture Bomberg tycker att kommunen skulle ha informerat om gällande lagstiftning.

Lönneskog håller med om att kommunen borde

Eftersom området som nu har spärrats av ligger i kanten på tomten där den nya fabriken byggs så tror han inte att arbetet kommer att försenas på grund av den kommande arkeologiska undersökningen.

– Jag hoppas att vi ska kunna samordna det här så att vi kan gå vidare. Det får inte sätta några käppar i hjulet. Vi har ingen tid att förlora. Sture Bomberg är inte särskilt exalterad över de fynd som gjorts på företagets område.

– Jag ser det nog som mer spännande om vi kan fortsätta med vårt arbete som kommer att skapa arbetstillfällen i Vadstena, säger han.

JENNY KNUTSSON

...kommunen skyller på ABS

ha nämnt för företaget vad som gäller under bygglovsprocessen, men han förnekar att det finns någon skyldighet att göra det.

Så ansvaret ligger på företaget som du ser det? – Ja, det gör det definitivt. Eller möjligen på byggföretaget de anlitar.

Lönneskog tror att frågan hade kommit upp när byggsamråd hålls. Normalt brukar ett sådant samråd hållas i samband med ett bygge påbörjas. Men för att spara tid så har ABS Pump redan låtit påbörja markarbetena, trots att projekteringen när det gäller själva byggnaden ännu inte är helt klar.

JENNY KNUTSSON

JENNY KNUTSSON

